

Förordning (2018:1520) om intäktsram för elnätverksamhet

Om författningen

Författningsingress

Publicerad den 22 augusti 2018

Utfärdad den 16 augusti 2018

1 §

Denna förordning innehåller föreskrifter i anslutning till ellagen (1997:857) om intäktsram för nätverksamhet.

Förordningen är meddelad med stöd av

- [5 kap. 6 §](#) ellagen i fråga om [5](#), [33](#) och [34 §§](#),
- [5 kap. 8 §](#) ellagen i fråga om [6–10](#) och [13–26 §§](#),
- [5 kap. 10 §](#) ellagen i fråga om [27 §](#),
- [5 kap. 12 §](#) ellagen i fråga om [28 §](#),
- [5 kap. 31 §](#) ellagen i fråga om [30 §](#),
- [8 kap. 11 §](#) regeringsformen i fråga om [4](#), [12](#), [29](#), [31](#) och [32 §§](#),
- [8 kap. 7 §](#) regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

Ord och uttryck

2 §

Med *anläggningstillgång* avses i denna förordning

1. en anläggning för överföring av el,
2. en anläggning för mätning av överförd el,
3. ett system som används för drift eller övervakning av en anläggning för överföring av el, eller
4. ett system som används för beräkning eller rapportering vid mätning av överförd el.

I övrigt har ord och uttryck i denna förordning samma betydelse som i ellagen ([1997:857](#)).

Nätmyndighet

3 §

I 3 § elförordningen (2013:208) finns en bestämmelse om att Energimarknadsinspektionen är nätmyndighet enligt 1 kap. 7 § ellagen (1997:857).

Intäktsramens bestämmande

4 §

Energimarknadsinspektionen får meddela närmare föreskrifter om skyldigheten för en nätkoncessionshavare att lämna de uppgifter som behövs för att bestämma intäktsramen enligt 5 kap. 4 § ellagen (1997:857).

Kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift

5 §

Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om

1. vilka kostnader som nätkoncessionshavaren kan påverka, och
2. vilket index som ska användas när kostnaderna räknas om med hänsyn till förändringar i prisläget.

Tillgångar som ingår i kapitalbasen

6 §

Om en anläggningstillgång börjar användas av nätkoncessionshavaren under tillsynsperioden, ska tillgången ingå i kapitalbasen från det kalenderhalvårsskifte som följer på den tidpunkt då tillgången börjar användas.

När en anläggningstillgång inte längre används ska tillgången inte ingå i kapitalbasen från det kalenderhalvårsskifte som infaller närmast efter den tidpunkt då tillgången slutat användas.

Nuanskaffningsvärde

7 §

För en anläggningstillgång som ingår i kapitalbasen ska ett nuanskaffningsvärde fastställas.

Nuanskaffningsvärdet ska motsvara ett normvärde för en anläggningstillgång som i huvudsak är likadan som den tillgång som ingår i kapitalbasen.

Ett normvärde ska beräknas med utgångspunkt i den utgift som en nätkoncessionshavare skulle ha för att förvärva eller tillverka en anläggningstillgång under tillsynsperioden på ett kostnadseffektivt sätt, med skälig hänsyn till sådana förutsättningar som nätkoncessionshavaren inte själv kan påverka.

8 §

Om det finns särskilda skäl, får nuanskaffningsvärdet i stället beräknas utifrån utgiften för att förvärva eller tillverka anläggningstillgången när den ursprungligen togs i bruk i nätverksamhet. Beräkningen ska ta hänsyn till förändringen i prisläget från den anskaffningstidpunkten.

9 §

Om det saknas förutsättningar för att beräkna ett nuanskaffningsvärde enligt 7 eller 8 §, ska nuanskaffningsvärdet beräknas utifrån anläggningstillgångens bokförda värde. Om anläggningstillgången inte har något bokfört värde

eller om det finns synnerliga skäl, får nuanskaffningsvärdet i stället bestämmas till det som är skäligt med hänsyn till tillgångens beskaffenhet.

Förändring i prisläget

10 §

Vid beräkningen av kapitalbasen ska förändringen i prisläget anses svara mot faktorprisindex för byggnader.

Dokumentation av anläggningstillgångar

11 §

Nätkoncessionshavaren ska löpande dokumentera uppgifter om de anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen.

Av dokumentationen ska det framgå

1. vilka anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen,
2. var en anläggningstillgång är belägen,
3. när investeringar och utrangeringar avses genomföras eller har genomförts under tillsynsperioden,
4. vilken metod nätkoncessionshavaren har använt för att beräkna en tillgångs nuanskaffningsvärde,
5. om nätkoncessionshavaren äger tillgången eller har skaffat sig rådighet över tillgången på annat sätt, och
6. om tillgången utgör reservmateriel i nätverksamheten.

12 §

Energimarknadsinspektionen får meddela närmare föreskrifter om dokumentation enligt [11 §](#).

Avskrivning

13 §

Avskrivningen för en anläggningstillgång beräknas som en fast andel av nuanskaffningsvärdet.

Den fasta andelen ska beräknas utifrån anläggningstillgångens ekonomiska livslängd. För en anläggningstillgång som har nått sin ekonomiska livslängd ska andelen beräknas utifrån tillgångens ålder.

Avskrivning ska inte beräknas för en anläggningstillgång vars ålder överstiger dess maximala livslängd.

14 §

En anläggningstillgång ska anses ha den ekonomiska livslängd och den maximala livslängd som framgår av bilaga 1.

15 §

Energimarknadsinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter om beräkningen av en fast andel av nuanskaffningsvärdet.

16 §

Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om hur en anläggningstillgångs ålder ska bestämmas.

Avkastning på kapitalbasen

17 §

När Energimarknadsinspektionen beräknar vilken avkastning på kapitalbasen som behövs för att i konkurrens med alternativa placeringar med motsvarande risk få tillgång till kapital för investeringar ska inspektionen tillämpa en kalkylränta.

För nätföretag som har en fyraårig tillsynsperiod ska kalkylräntan beräknas enligt formeln i bilaga 2. Värdet på de variabler som ingår i formeln ska bestämmas enligt [18–26 §§](#).

För ett nätföretag som har en tillsynsperiod som är kortare än fyra år ska samma kalkylränta tillämpas som för företag med en fyraårig tillsynsperiod.

18 §

När beräkningen av kalkylräntan förutsätter att det finns jämförelseföretag ska ett sådant företag

1. ha överföring av el som sin huvudsakliga verksamhet,
2. vara noterat på en europeisk handelsplats, och
3. ha sitt säte i Europa.

19 §

En riskfri ränta ska beräknas som genomsnittet av

1. den årliga avkastningen på tioåriga svenska statsobligationer under de fyra kalenderår som föregår Energimarknadsinspektionens beslut om intäktsram, och
2. en marknadsmässig prognos för avkastningen på tioåriga svenska statsobligationer under tillsynsperioden.

Avkastningen enligt första stycket 1 ska beräknas som ett genomsnitt utifrån samtliga värden för bankdagar under den aktuella tiden.

20 §

En kreditriskpremie ska beräknas som skillnaden i avkastning mellan

1. jämförelseföretagens obligationslån med tio års löptid, och
2. tioåriga statsobligationer under de åtta kalenderår som föregår Energimarknadsinspektionens beslut om intäktsram.

Statsobligationerna ska ha utfärdats i Europa. Obligationslånen och statsobligationerna ska så långt som möjligt spegla samma marknad.

21 §

När intäktsramen beslutas ska den statliga inkomstskatten under tillsynsperioden antas vara den som följer av [65 kap. 10 §](#) inkomstskattelagen (1999:1229).

22 §

Nettoskuldsättningen ska beräknas som genomsnittet av jämförelseföretagens nettoskuldsättning för de tio kalenderår som föregår Energimarknadsinspektionens beslut om intäktsram.

23 §

Eget kapital ska beräknas som genomsnittet av jämförelseföretagens börsvärde under de tio kalenderår som föregår Energimarknadsinspektionens beslut om intäktsram.

24 §

Inflationen ska beräknas som genomsnittet av

1. den årliga förändringen av ett konsumentprisindex med fast bostadsränta under de fyra kalenderår som föregår Energimarknadsinspektionens beslut om intäktsram, och
2. en fyraårig marknadsmässig prognos för ett konsumentprisindex med fast bostadsränta för tillsynsperioden.

Den årliga förändringen enligt första stycket 1 ska beräknas utifrån samtliga månadsvärden under den aktuella tiden.

25 §

Tillgångsbeta ska bestämmas utifrån ett genomsnitt av jämförelseföretagens aktiekursutveckling i förhållande till ett globalt aktiemarknadsindex för de tio kalenderår som föregår Energimarknadsinspektionens beslut om intäktsram. Beräkningen ska utgå från publicerade veckovärden och aktuella skattesatser för jämförelseföretagen.

26 §

En aktiemarknadsriskpremie ska beräknas som den avkastning som krävs utöver riskfri ränta enligt [19 §](#) för att attrahera investeringar i aktier.

Kvaliteten i nätverksamheten

27 §

Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om vad som avses med kvaliteten i nätverksamheten enligt [5 kap. 9 §](#) ellagen (1997:857).

Effektivt utnyttjande av elnätet

28 §

Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om vad som avses med ett effektivt utnyttjande av elnätet enligt [5 kap. 11 §](#) ellagen (1997:857).

Underlag för omprövning

29 §

Energimarknadsinspektionen får meddela närmare föreskrifter om

1. vilka uppgifter som nätkoncessionshavaren ska lämna i en ansökan om omprövning enligt [5 kap. 20](#) eller [25 §](#) ellagen (1997:857), och

2. skyldigheten för nätkoncessionshavaren att lämna de uppgifter som behövs för en omprövning enligt [5 kap. 21, 22](#) eller [26 §](#) ellagen.

Beräkning av intäkter

30 §

Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om hur nätföretagets intäkter ska periodiseras vid avstämning mot intäktsramen.

Intäktsram vid överlåtelse av nätkoncession

31 §

Energimarknadsinspektionen får meddela närmare föreskrifter om utformningen av ett förslag till fördelning av en intäktsram och vilka uppgifter som ska lämnas in tillsammans med förslaget enligt [5 kap. 34 §](#) ellagen (1997:857).

Ändring av koncessionsgränser

32 §

Energimarknadsinspektionen får meddela närmare föreskrifter om skyldigheten för en nätkoncessionshavare att lämna de uppgifter som behövs för en prövning enligt [5 kap. 36 §](#) ellagen (1997:857).

Anläggningar som finansierats genom statligt stöd

33 §

Om en anläggningstillgång har finansierats genom ett lån från staten enligt ett sådant avtal som avses i [4 kap. 9 b §](#) ellagen (1997:857), ska nätkoncessionshavarens kostnader vid beräkningen av intäktsramen anses ha minskat med ett belopp som beräknas med utgångspunkt i lånet.

Avdrag ska inte göras för en anläggningstillgång som har nått sin ekonomiska livslängd.

34 §

Avdraget enligt 33 § första stycket ska för ett år beräknas som en fast andel av lånets belopp, till den del avbetalning inte har skett, och med hänsyn till förändringar i prisläget. Den fasta andelen ska beräknas utifrån anläggningstillgångens ekonomiska livslängd enligt bilaga 1.

Om staten har skrivit av sin fordran helt eller delvis, ska utöver avdraget enligt första stycket ett avdrag göras som svarar mot inbesparade kostnader för lånat kapital. Avdraget ska, med beaktande av förändringar i prisläget, beräknas på produkten av det belopp som har skrivits av och den andel av anläggningstillgångens ekonomiska livslängd som återstår. De inbesparade kostnaderna ska beräknas enligt samma grunder som avkastningen på kapitalbasen enligt [5 kap. 1 §](#) första stycket 3 ellagen (1997:857).

Bilaga 1

Tillgångar i en nätverksamhet som bedrivs med stöd av nätkoncession för område	Ekonomisk livslängd	Maximal livslängd
Luftledning	40 år	50 år
Annan ledning	50 år	62 år
Markarbeten och byggnader	50 år	62 år

Tillgångar i en nätverksamhet som bedrivs med stöd av nätkoncession för linje	Ekonomisk livslängd	Maximal livslängd
Luftledning med en spänning om 220 kilovolt eller mer	60 år	75 år
Annan luftledning	50 år	62 år
Ledning med en spänning om 220 kilovolt eller mer, med undantag för luftledning	40 år	50 år
Annan ledning	50 år	62 år
Shuntreaktor	40 år	50 år
Markarbeten och byggnader med anknytning till ett ledningsnät med en spänning om 220 kilovolt eller mer	40 år	50 år
Andra markarbeten och byggnader	50 år	62 år
Andra tillgångar oavsett koncessionsform	Ekonomisk livslängd	Maximal livslängd
Transformator	50 år	62 år
Ställverk utan sekundärapparater	40 år	50 år
Nätstation	40 år	50 år
Kabelskåp	30 år	37 år
Styr- och kontrollutrustning	15 år	18 år
Mätare	10 år	12 år
It-system	10 år	12 år

Bilaga 2

Kalkylräntan, W

$$W = \left(\frac{1 + \left(\frac{((RD \times (1 - T)) \times S) + (RE \times (1 - S))}{1 - T} \right)}{1 + I} \right) - 1$$

$$RD = RF + CR$$

$$RE = RF + (\beta E \times MRP)$$

$$\beta E = \beta A \times L$$

$$L = 1 + (1 - T) \times \left(\frac{S}{(1 - S)} \right)$$

$$S = \frac{D}{(D + E)}$$

där

RD = kostnad för lånat kapital före skatt

RF = riskfri ränta

CR = kreditriskpremie

T = statlig inkomstskatt

S = nettoskuldsättningsgrad

D = nettoskuldsättning

E = eget kapital

RE = kostnad för eget kapital

I = inflation

βE = aktiebeta

βA = tillgångsbeta

MRP = aktiemarknadsriskpremie

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

SFS 2018:1520

1. Denna förordning träder i kraft d. 1 jan. 2019.
2. Bestämmelserna i 17–26 §§ tillämpas för första gången för en tillsynsperiod som börjar löpa d. 1 jan. 2020 eller senare.
3. Genom förordningen upphävs förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag.
4. För en intäktsram som fastställts före ikraftträdandet tillämpas dock 10–12 §§ i den upphävda förordningen i stället för 13 och 14 §§.